

ROMÂNIA



CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 518

din 26 mai 2015

Prin raportul nr. 2274/IJ/1364/DIJ/606/DIP/11016/ST/2015, Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii verificările efectuate ca urmare a sesizării formulate de președintele Consiliului Superior al Magistraturii privind apărarea independenței sistemului judiciar, afectată de afirmațiile făcute de domnul Kelemen Hunor, președintele Uniunii Democrate a Maghiarilor din România, la data de 17.04.2015, cu ocazia Congresului Uniunii Democrate a Maghiarilor din România ce a avut loc la Cluj-Napoca.

Analizând raportul Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

La data de 22 aprilie 2015, în temeiul art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, la solicitarea domnului Nicolae Horațius Dumbravă, membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii, a înaintat Inspecției Judiciare sesizarea cu privire la afirmațiile făcute de domnul Kelemen Hunor, președintele Uniunii Democrate a Maghiarilor din România, la data de 17.04.2015, cu ocazia Congresului Uniunii Democrate a Maghiarilor din România, ce au fost apreciate ca fiind de natură să aducă atingere independenței și imparțialității

procurorului și a sistemului judiciar, cu consecința afectării independenței întregului sistem judiciar, în condițiile în care declarația a fost preluată de mass-media.

Potrivit raportului nr. 2274/IJ/1364/DIJ/606/DIP/11016/ST/2015 întocmit de Inspecția Judiciară ca urmare a verificărilor prealabile, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

În cuprinsul sesizării s-a arătat că la data de 17.04.2015, cu ocazia Congresului Uniunii Democrate a Maghiarilor din România ce a avut loc la Cluj-Napoca, domnul Kelemen Hunor, președintele acestei formațiuni politice a afirmat că „am adoptat legi prin care am redobândit o parte considerabilă a bunurilor care au aparținut comunității maghiare, de exemplu, pădurile care au fost în proprietatea colectivă și imobilele care au aparținut confesiunilor maghiare. Dar pericolul renaționalizării este mai mare ca oricând. România s-a angajat să restituie în natură bunurile confiscate în timpul dictaturii comuniste, iar în cazurile în care acest lucru nu este posibil, să ofere compensații bănești echitabile. Însă, momentan, constatăm că persoanele care au aplicat cu bună credință legea, sunt pedepsite, iar în cazul comisiilor de restituire se aplică principiul culpabilității colective. Să fie clar, credem în continuare în nevinovăția lui M. A. și suntem într-un tot solidari cu el. M. A. și-a desfășurat activitatea ani la rând în interesul comunității maghiare”.

De asemenea domnul Kelemen Hunor, președintele Uniunii Democrate a Maghiarilor din România, a mai afirmat cu aceeași ocazie că „N. Z. este nevinovat și a fost totuși încarcerat. Trebuie să fim solidari cu el și să transformăm justiția într-o instituție care nu permite astfel de procese inechitabile. Te susținem, Z. Sperăm că vei fi liber în curând. Dacă nu vom fi capabili să explicăm acest lucru, nu vom fi capabili să luptăm pentru dreptatea noastră, iar această situație va conduce la o decepție uriașă în rândul alegătorilor căreia îi vom cădea victimă și noi. Trebuie să spunem răspicat că justiția trebuie să funcționeze, iar noi sprijinim strădania de a o face funcțională. Dar respingem generalizările și etichetarea. Vom fi întotdeauna solidari cu cei care au fost nedreptățiți. Statul de drept înseamnă lipsa totală a arbitrarului”.

În sesizarea formulată s-a făcut precizarea că afirmațiile domnului Kelemen Hunor au fost făcute la un eveniment public, politic, respectiv Congresul Uniunii Democrate a Maghiarilor din România, acestea fiind făcute din perspectiva de

parlamentar și lider politic, respectiv președinte al unui partid politic din România. Totodată, afirmațiile au fost făcute în prezența majorității liderilor politici ai României și a unor lideri politici din Ungaria, iar presa locală și cea națională, precum și presa din Ungaria au transmis și reflectat declarația făcută de domnul Kelemen Hunor.

Față de solicitarea formulată de președintele Consiliului Superior al Magistraturii, la solicitarea domnului Nicolae Horațius Dumbravă, membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii, privind apărarea independenței sistemului judiciar, Plenul reține următoarele:

În calitatea sa fundamentală de garant al independenței justiției, Consiliul Superior al Magistraturii apără corpul magistraților împotriva actelor de natură să aducă atingere independenței, imparțialității sau reputației profesionale a acestora.

Conform dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, în exercitarea atribuțiilor sale, „Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a se sesiza și din oficiu pentru a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor”.

Justiția în statul de drept este socotită o putere pe lângă celelalte puteri ale statului, potrivit art. 21 și art. 124 din Constituția României. Pentru aceasta este necesar să existe anumite garanții față de celelalte puteri ale statului, pentru a se evita politizarea și pentru a crea independența și imparțialitatea magistratului.

Principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite de art. 124 alin. 3 din Constituție, art. 3 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de art. 3 alin. 2 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

Articolul 1 pct. 4 din Constituția României consacră expres principiul separației și echilibrului puterilor legislativă, executivă și judecătorească. Potrivit acestui principiu raporturile dintre legislativ, executiv și puterea judecătorească sunt condiționate de respectarea principiului independenței magistraților și supunerii lor numai legii, prevăzut de art. 123 din Constituție.

De asemenea, potrivit art. 2 alin. (4) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, orice persoană, organizație, autoritate sau instituție este datoră să respecte independența judecătorilor.

De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în jurisprudența sa referitoare la conceptul de aparență de independență că este suficient ca aparențele să creeze o îndoială legitimă cu privire la independența magistraților, pentru ca respectarea acestui principiu să fie contestată cu succes, așa cum reiese din Hotărârea Cambell și Fell din 28 iunie 1984, din Hotărârea Sramek din 22 octombrie 1984, precum și din Hotărârea Belilos contra Elveției din 29 aprilie 1988.

Referindu-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza „Braford contra Danemarcei” a decis că „interesul de a proteja reputația și a asigura autoritatea magistraților este superior aceluia de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora”. În cauza „Pager și Oberschlick contra Austriei” s-a statuat că „activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite pentru a nu submina autoritatea acesteia, comandament deosebit de important într-un stat de drept”.

Cu privire la independența judecătorilor, se reține că la nivel internațional au fost adoptate o serie de acte normative care fac referire la acest principiu.

Astfel, în art.1 din Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a ONU, se prevede că „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte”. În cadrul aceluiași Principii, la art. 2 se menționează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințare sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”.

Potrivit pct. 4 din Convenția de la Havana pentru prevenirea crimei și tratamentul delicvenților, adoptată la Congresul al VIII-lea al Organizației Națiunilor Unite, se dispune că „statele veghează ca procurorii să-și îndeplinească atribuțiile profesionale în deplină

libertate, fără a face obiectul unor intimidări, hărțuiri, fără a suferi ingerințe nefondate și fără a li se angaja, în mod nejustificat, responsabilitatea civilă, penală sau de altă natură”.

De asemenea, prin Recomandarea (94) 12 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, adoptată la 13 octombrie 1994, au fost elaborate mai multe reguli cu valoare de principiu, având ca deziderat promovarea independenței sistemului judiciar. Una dintre aceste reguli vizează obligația statelor de a lua toate măsurile necesare pentru a respecta, promova și proteja independența judecătorilor. Documentul prevede că sensul de „independența judecătorilor” nu se referă exclusiv la judecători, ci acoperă sistemul judiciar în întregime, aplicându-se prin urmare și procurorilor.

Verificările efectuate de Inspecția Judiciară au urmărit să stabilească în ce măsură afirmațiile referitoare la activitatea procurorilor făcute de domnul Kelemen Hunor, președintele Uniunii Democratice a Maghiarilor din România, au adus atingere prestigiului justiției și independenței sistemului judiciar.

Astfel, din conținutul verificărilor efectuate de Inspecția Judiciară rezultă că la Direcția Națională Anticorupție – Secția de Combatere a Corupției a fost înregistrată cauza penală cu nr. _____, ca urmare a disjungerii din Dosarul nr. _____, în care s-a dispus prin rechizitoriul din 09.04.2015 trimiterea în judecată a mai multor inculpați, printre care și domnul M. A. pentru infracțiuni de corupție.

De asemenea, Guvernul României-Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, a sesizat la rândul său Direcția Națională Anticorupție, cu privire la faptul că, în urma unui control al Curții de Conturi, s-a constatat că rapoartele de evaluare a imobilelor pentru care s-au cerut despăgubiri nu au respectat cerințele standardelor internaționale de evaluare.

Ca urmare, s-au efectuat cercetări, iar prin rechizitoriul nr. _____ din 09.04.2015, s-a dispus trimiterea în judecată a unui număr de 12 inculpați, pentru fapte de corupție prevăzute de Legea nr. 78/2000, printre aceștia numărându-se și M. A. care a comis fapte de abuz în serviciu în calitate de deținut în cadrul instituției menționate.

În prezent, cauza se află pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedura de cameră preliminară _____.

La 26.03.2015, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție a transmis referatul în vederea sesizării Camerei Deputaților cu privire la cererea de încuviințare a reținerii și arestării preventive a deputatului M A

Până la data rechizitoriului nu a fost adoptată o hotărâre cu privire la cererea menționată.

Prin cererea datată 01.04.2015, înregistrată la Camera Deputaților la 14.04.2015, M A a demisionat din funcția de deputat. Ca urmare propunerea de arestare a putut fi adresată instanței, respectiv judecătorului de cameră preliminară din cadrul Î C de C și J care, prin încheierea din 29.04.2015, a admis propunerea de arestare preventivă formulată de Direcția Națională Anticorupție și a dispus arestarea preventivă a inculpatului pe o perioadă de 30 zile, de la data punerii efective în executare a mandatului de arestare preventivă (cu precizarea că acesta s-a sustras de la urmărirea penală).

Cu privire la dosarele penale, care s-au aflat sau se află pe rolul instanțelor judecătorești, privind persoanele nominalizate în declarația publică a domnului Kelemen Hunor, verificările efectuate de Inspekția Judiciară au relevat următoarele:

1. Prin Decizia penală nr. _____ pronunțată în Dosarul nr. _____ de Î C de C și J _____ au fost admise recursurile formulate de Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție și recurenții inculpați împotriva Sentinței penale nr. _____ pronunțată de Î C de C și J _____, în Dosarul nr. _____ a fost casată, în parte, sentința penală recurată și, în rejudecare, a fost condamnat inculpatul N Z pentru _____

Împotriva acestei decizii, contestatorul N Z a formulat contestație în anulare, înregistrată pe rolul Î C de C și J sub nr. data de 23.02.2015.

Prin încheierea din data de 23.03.2015 a fost admisă în principiu contestația în anulare formulată de acesta împotriva deciziei penale nr.1 pronunțată în Dosarul nr. de Î C de C și J și s-a fixat termen la data de pentru judecarea contestației în anulare.

Prin Decizia penală nr. pronunțată în Dosarul nr. e Î C de e și J a fost admise apelurile declarate de Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Structura Centrală, fiind admise și apelurile declarate de inculpați printre care și N Z împotriva Sentinței penale nr. Î C de C și J pronunțată în Dosarul precum și apelurile declarate de aceeași structură de parchet și un alt inculpat împotriva Sentinței penale nr. pronunțată în Dosarul nr. al aceleiași instanțe.

Au fost desființate, în parte, ambele hotărâri și, în rejudecare, în baza art. 367 alin. 1 Cod penal cu aplicarea art. 5 alin.1 Cod penal a fost condamnat domnul N Z la .

Cod penal, pentru săvârșirea infracțiunii de

Totodată, i-a fost interzis inculpatului exercițiul drepturilor prevăzute de art.

Cod penal conform art. 65 Cod penal, ca pedeapsă accesorie.

Împotriva acestei decizii contestatorul N Z a formulat contestație în anulare, înregistrată pe rolul Î C de C și J e-C sub nr. la data de 6.02.2015.

Prin încheierea din data de 23.03.2015 a fost admisă, în principiu, contestația în anulare formulată de contestatorul N Z împotriva deciziei penale menționate și s-a fixat termen pentru judecata contestației în anulare la data de 18.05.2015.

2. Prin Decizia penală nr. pronunțată în Dosarul nr. 1 a C de A1 P au fost admise apelurile declarate de inculpați, printre care și M: A

C împotriva Sentinței penale nr. _____ pronunțată de J1 B .
A fost desființată în parte, în latură penală, sentința apelată și în baza art. 81 raportat la art. 82 Cod penal anterior cu aplicarea art.5 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării fiecăreia dintre pedepsele de câte 3 ani închisoare aplicate de prima instanță inculpaților M A G și M T1 pe durata unui termen de încercare de 5 ani.

Împotriva acestei decizii s-au formulat cereri de recurs în casație de către partea responsabilă civilmente Eparhia Reformată a Ardealului și inculpați, printre care și M1
A G , care au fost respinse în baza art.440 Cod procedură penală, de completul de filtru prin încheierea din data de 25.03.2015 pronunțată în Dosarul nr. _____
Î C1 le C1 și J1

În Dosarul nr. _____ , înregistrat pe rolul a Î C de
C și J1 , la data de 9.04.2015, inculpatul M A G și alți inculpați, au fost trimiși în judecată pentru săvârșirea mai multor infracțiuni prevăzute de Legea nr. 78/2000.

Prin încheierea din data de 29.04.2015 a fost admisă propunerea de arestare preventivă formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție-Secția de Combatere a Corupției, cu privire la inculpatul M
A G1 și s-a dispus arestarea preventivă a acestuia pentru o perioadă de 30 de zile, începând cu data punerii efective în executare a mandatului de arestare preventivă.

Au fost respinse ca inadmisibile contestațiile formulate de inculpat și de petenta M M împotriva ordonanței din 07.04.2015 dispusă de aceeași structură de parchet în Dosarul _____

Raportat la această situație de fapt, dar și la cadrul legal care definește independența sistemului judiciar și limitele libertății de exprimare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că prin afirmațiile publice ale domnului Kelemen Hunor, avându-se în vedere situații și cauze concrete, au fost exprimate opinii pe baza cărora, prin generalizare, s-a produs un impact negativ asupra întregului sistem judiciar și a credibilității autorității judecătorești în rândul opiniei publice.

De aceea, acest fel de aprecieri negative cu privire la activitatea desfășurată de procurori și judecători în instrumentarea și soluționarea unor cauze penale concrete, nu ar

trebui emise în spațiul public, astfel de afirmații încadrându-se perfect în situația în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a afirmat constant că se impune restrângerea libertății de exprimare, în scopul de a asigura autoritatea și imparțialitatea sistemului judiciar.

Având în vedere că atât Dosarul penal nr. _____ al _____ Î.
C. de C. e și _____ cât și contestațiile în anulare formulate de contestatori pe rolul aceleiași instanțe sunt în curs de soluționare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că afirmațiile publice făcute de domnul Kelemen Hunor induc suspiciuni cu privire la imparțialitatea și independența sistemului judiciar și sunt de natură a crea presiune asupra magistraților.

Cât privește cauzele penale menționate anterior, soluționate definitiv prin condamnarea persoanelor nominalizate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că prin afirmațiile domnului Kelemen Hunor se contestă implicit legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești pronunțate în acele dosare, inducându-se ideea că instanțele au acționat arbitrar, condamnând persoane nevinovate.

Luând în considerare calitatea persoanei care a făcut astfel de afirmații, respectiv faptul că domnul Kelemen Hunor este președintele unui partid politic și totodată parlamentar în Parlamentul României, deci reprezentant al puterii legiuitoare, cât și cadrul în care au fost făcute – un eveniment public, respectiv congresul Uniunii Democrate a Maghiarilor din România la care au fost prezenți lideri politici din România și din Ungaria, precum și împrejurarea că aceste declarații au fost transmise și reflectate în presa internă și în cea din Ungaria, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii consideră evident faptul că s-a adus atingere independenței sistemului judiciar în ansamblul său.

Se are în vedere că prestigiul justiției și independența acesteia, deși aparent valori distincte, sunt strâns legate între ele, cea dintâi reprezentând un criteriu de evaluare pentru cea de-a doua. Astfel, noțiunea de prestigiu al justiției este legată de conceptul de „aparență de independență” prin aceea că ambele valori pun în discuție încrederea cetățenilor în corectitudinea actului de justiție.

Prestigiul justiției reprezintă aprecierea publică pozitivă a sistemului în ansamblul său.

Din conținutul verificărilor efectuate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că declarația publică formulată de domnul Kelemen Hunor cu privire la caracterul neîntemeiat al procedurilor la care a fost supus fostul deputat M. A. este lipsită de suport și conține enunțuri ce nu corespund realității, fiind de natură să inducă suspiciuni cu privire la independența și imparțialitatea sistemului judiciar.

Astfel, cercetările în cauza penală menționată s-au desfășurat cu privire la mai multe persoane, care au fost supuse acelorași proceduri în mod nediscriminatoriu. În același timp, scopul cauzei nu a vizat vreo acțiune de renaționalizare, ci tragerea la răspundere penală a unor funcționari publici (în sensul larg al noțiunii) pentru fapte de corupție prevăzute de Legea nr. 78/2000.

Având în vedere situația constatată prin raportul nr. 2274/IJ/1364/DIJ/606/DIP/11016/ST/2015 al Inspecției Judiciare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că afirmațiile publice făcute de domnul Kelemen Hunor, președintele Uniunii Democrate a Maghiarilor din România, la data de 17.04.2015, cu ocazia Congresului Uniunii Democrate a Maghiarilor din România ce a avut loc la Cluj-Napoca, și preluate de mass-media, aduce atingere independenței și imparțialității sistemului judiciar, întrucât acreditează ideea că procurorii ar fi acționat la comandă politică, încălcându-și astfel obligația de imparțialitate, iar judecătorii ar fi soluționat cauzele penale în mod arbitrar, condamnând persoane nevinovate, prin pronunțarea unor hotărâri netemeinice și nelegale.

În consecință, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că s-a adus atingere independenței sistemului judiciar, fiind subminată încrederea publică în imparțialitatea și integritatea magistraților în general.

Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, precum și art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL

CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Admiterea cererii de apărare a independenței sistemului judiciar, apreciindu-se că prin declarația făcută de domnul Kelemen Hunor la data de 17.04.2015, cu ocazia Congresului Uniunii Democrate a Maghiarilor din România ce a avut loc la Cluj-Napoca, declarație preluată de mass-media, s-a adus atingere independenței sistemului judiciar, fiind subminată încrederea publică în imparțialitatea și integritatea magistraților în general.

Art.2 - Emiterea unui comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Art.3 - Prezenta Hotărâre nr. 518 din 26 mai 2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Inspecției Judiciare și Biroului de informare publică și relații cu mass-media al Consiliului Superior al Magistraturii.

Data în București, la data de 26 mai 2015

Președinte
Judecător Marius Bădea FUDOSE



